

Środa Wielkopolska

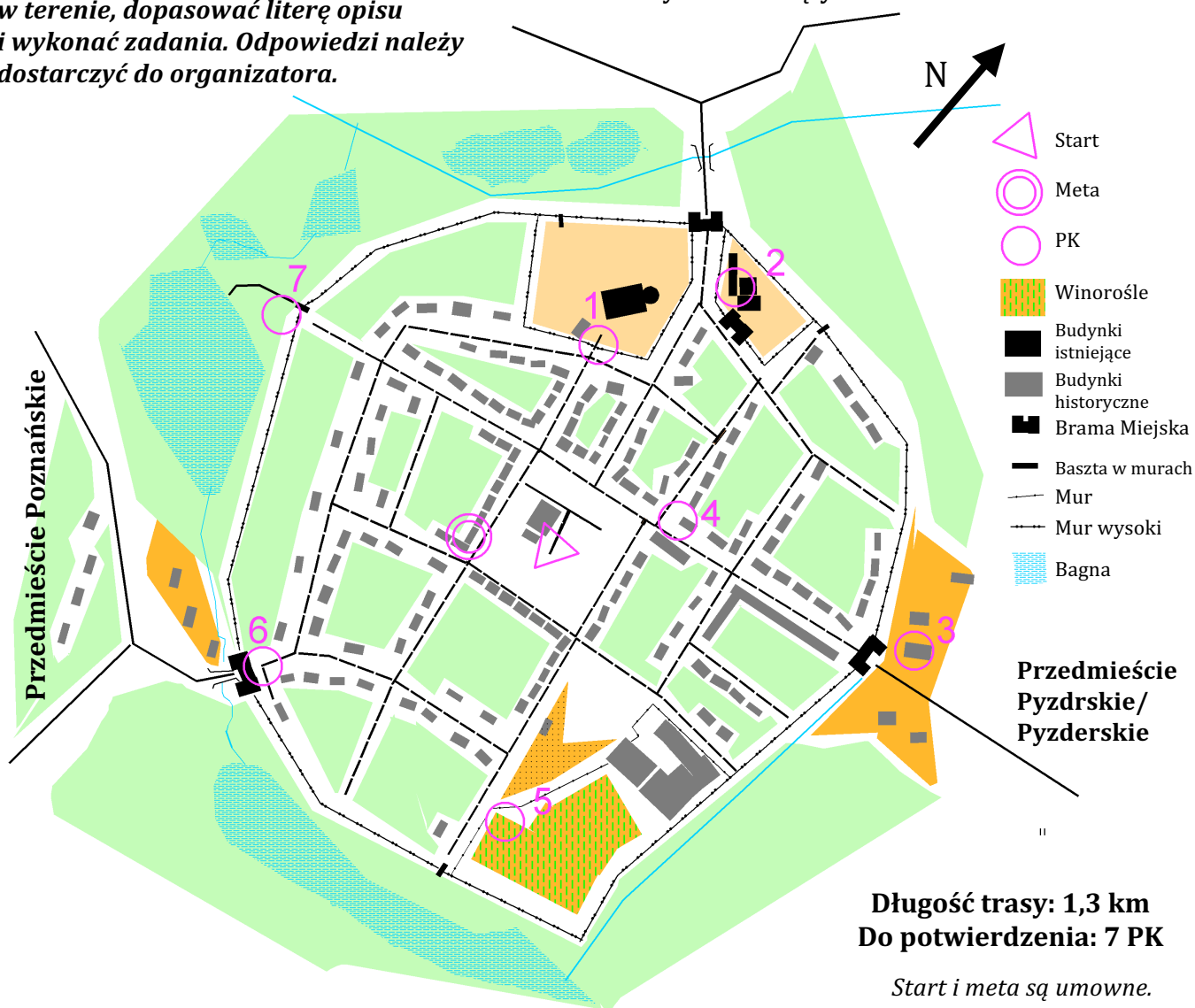
Średniowieczna Środa

1/P/13

Masz przed sobą mapę z układem ulic Środy Wielkopolskiej z przełomu XIV i XV w.

Na kanwie średniowiecznego miasta zaznaczono 7 punktów kontrolnych (PK). Należy je odnaleźć w terenie, dopasować literę opisu i wykonać zadania. Odpowiedzi należy dostarczyć do organizatora.

Przedmieście Góreckie/
Wszystkich Świętych

Dawo dawno temu...

Środa jest dziś miastem powiatowym, przed wiekami była miastem królewskim. W średniowieczu miasto lokowano na skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych do Poznania, Pyzdry, Gniezna, na tzw. „korzeniu” czyli od podstaw. Pierwsza osada zlokalizowana była wokół kościoła św. Idziego (dziś okolice poczty). Rynek miasta lokacyjnego stanowił plac o boku 63 m, do którego z narożników odchodziły po 2 ulice, wyjątkiem była dzisiejsza Senatorska, ulica była skrótem do Bramy Gnieźnieńskiej i Zamku Starościńskiego. Rynek otaczały drewniane domostwa, jedyną budowlą murowaną był ratusz posadowiony na środku rynku.

Opracowanie: Maria Staszak, Aleksandra Staszak

Aktualność trasy: grudzień 2017 r.

Trasa powstała z okazji II Ogólnopolskich „InO w nieznanie”, które odbyły się 1.03.2013 r.

A. Herb

Pierwsze wyobrażenie herbu miasta znajduje się na pieczęciach z XIVw. W herbie widnieją mury miejskie na niebieskim tle z dwiema basztami każda o trzech oknach, zwieńczonymi krenelażem. Na murze piastowski orzeł na czerwonej tarczy symbol miasta królewskiego lokowanego w czasach książęcych. W średniowieczu obok półksiężycy (symbol Najświętszej Marii Panny) i sześcioramiennej gwiazdy (oznaczającej wzniosłe czyny, symbol idei boskiej) widniał także hełm. Co nawiązywało do herbu Przemysła II. Dziś w herbie odwrócona łódź (symbolizuje ryzyko i podróż, nawiązuje do ludzkiego losu).

ZADANIE: Jest taki dom, na którym herb Środy dumnie się prezentuje. Napisz gdzie ten herb się znajduje (podpowiemy iż na południowej stronie domu znajduje się oko opatrności).

B. Kolegiata

Kościół farny, później kolegiacki pw. Wniebowzięcia NMP lokacyjnego miasta był początkowo budowlą drewnianą przekształconą później w gotycką świątynię z fundacji Jagiełły. Wokół średniowiecznym zwyczajem, istniał cmentarz, dziś w tym miejscu znajduje się odgradzony trawnik.

ZADANIE: Obejrzyj gotycką świątynię, stań pod dzwonnica. Co widzisz? Może figurę NMP stojącą na Rynku? Stojąc przy dzwonnicy podaj azymut na tą figurę.

C. Zamek strościański

Wzmocnił system obronny miasta, był miejscem w którym zatrzymywali się znamienici goście i posłańcy królewscy. Na jego fundamentach posadowiono Ratusz. W budynku tym znajdują się instytucje miejskie.

ZADANIE: Podaj co mieści się w Ratuszu poza Urzędem Stanu Cywilnego.

D. Karczma dla strudzonego wędrowca

Brama Pyzdrska istniała na szlaku do Łądu i Nowego Miasta. Tuż za nią wykształciło się Przedmieście Pyzdrskie zwane także Pyzderskim. Dziś w tym miejscu znajduje się charakterystyczny dom nawiązujący kształtem do dawnej karczmy. Karczmy, zajazdy i poczty konne były nieodłącznymi elementami szlaków, stąd też ich obecność w pobliżu bram. W karczmie zatrzymywali się ci, którzy dotarli do Środy po zamknięciu bram miejskich.

ZADANIE: Zlokalizuj miejsce, w którym stała karczma na Przedmieściu Pyzdurskim. Napisz numer domu stojącego dziś w tym miejscu.

E. Za murami

W średniowieczu wyjść można było tam przez basztę w murach, dziś znajduje się tam park. W Parku upamiętniono człowieka, który namówił włodarzy miasta aby zamiast stawiać kolejne kamienice założyć park służący wypoczynkowi.

ZADANIE: Podaj ostatnie słowo wyryte na obelisku ks. Kegla.

F. Winnica

Był w Środzie Klasztor dominikański wraz z kościołem pw. św. Krzyża. Istniał w pocz. XV w. i pełnił swe funkcje do końca XVIII wieku kiedy to uległ pożarowi. W 1829 r. przekazano go gminie ewangelickiej, rozebrano go w 1886 r. Obok klasztoru mieścił się przyklasztorny ogród, rosły zapewne winorośle. Uprawa winorośli w średniowieczu w tej części Wielkopolski nie należała do rzadkości.

ZADANIE: Namierz gdzie znajdował się klasztor Dominikanów i ich ogród - dziś na tym terenie bawią się dzieci. Podaj dokładną nazwę instytucji jaka mieści się w zbudowanym na terenie ogrodów klasztornych budynku.

G. Brama Poznańska

Przedmieście Poznańskie za Bramą Poznańską powstało na styku szlaków z Poznania oraz Bnina i Śremu. Wejście w obręb miasta ze szlaku poznańskiego przez dzisiejszą ulicę Kilińskiego był niemożliwy ze względu na istniejące od zachodniej strony miasta rozlewiska, i bagna. Na przedmieściu istniał drewniany kościół pw. św. Ducha wymieniany w 1419 roku.

ZADANIE: Odnajdź ulicę prowadzącą do Bramy Poznańskiej. Podaj nazwę jaką dziś nosi ta ulica.

Odpowiedzi należy przesłać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl lub za pomocą formularza.

Przesłanie odpowiedzi oznacza zgodę na umieszczenie na liście osób, które przebyły trasę TRInO.